

Zapomenuté i známé osobnosti ve jménech opavských ulic

Básnířka Emilie Gudrichová

Také její odkaz od roku 1945 připomíná Gudrichova ulice v Opavě-Kylešovicích spojující takzvaný Kylešovský kopec s Bíloveckou ulicí.

Básnířka pocházela z početné rodiny raduňského řídicího učitele Rudolfa Gudricha a dcery kylešovského sedláka Augustina Wainara. Stejně jako její starší bratr Otakar a sestra Drahomíra i ona se ve své pracovní dráze vydala ve stopách svého otce.

Po absolvování opavské měšťanky a hospodyňské školy v Kateřinkách tehdy osmnáctiletá Emilie Gudrichová v roce 1906 složila zkoušku způsobilosti pěstunek mateřských školek v učitelském ústavu v Brně. Rudolf Gudrich jí pak pomohl s hledáním prvního pracovního místa: v roce 1907 začala učit na třetí české mateřské školce na Opavsku v Hradci-Podolí. I když si příliš nerozuměla s místním osvětovým činovníkem, knězem Tomášem Kleinem, je působení mladé Emilky spojeno s počátkem českých divadelních a pěveckých aktivit v Hradci či dokonce se založením místního odboru Matice opavské (1911). Ovšem již v roce 1915 se pěstounka Gudrichová vrátila do své rodné Raduně, aby zde a později v Opavě-Kylešovicích působila, po složení řady dalších zkoušek, jako učitelka obecných škol.

Když byl o šest let později po vzniku republiky na pedagogii ve Slezské Ostravě otevřen směr učitelství mateřských škol, práci pro děti výhradně oddaná Emilie Gudrichová se přestěhovala do Ostravy. Obdobně jako se její otec úspěšně na nejvyšší úrovni angažoval v organizaci dobrovolných hasičů ve Slezsku, v Čechách a Rakousku, tak se i Emilie Gudrichová posléze stala předsedkyní slezské Jednoty učitelek mateřských škol a místostarostkou svazu československých učitelek.

První spisovatelské krůčky Emilie Gudrichové jsou v letech 1929 až 1938 logicky spíše spojeny s učebnicemi pro nejmenší žáky, než s příležitostnými básnickými skladbami v různých časopisech a kalendářích. Až po válce (1946) jí hrabyňsko-opavské nakladatelství Iskra vydalo sbírku „Slezsko

mluví" s podtitulem „Slezske vrse z opavského kraja“. Jak napovídá název knihy, autorka v ní především zúročila sběratelství místního mluveného folklóru. Ten propagovala na společenských akcích již dříve (konkrétně s Arnoštem Chamrádem na Slezském večeru v Brně 1919). Dlužno říci, že čtenáře dodnes mohou oslovit dvě třetiny sbírky výstižně pojmenované „Trochu klebet“ a „Pěsničky z Opavska“. Úvod publikace „Hrst zpomínek na tu velku vojnu 1938-1945“ je totiž mimo jiné upřímným poděkováním prezidentu Edvardu Benešovi a tehdy jubilujícímu básníkovi Bezručovi i jakousi obdobou přísahy znovuoobnovení zničené slezské země, ale až příliš doslovnými. Více než vlastenecká poezie působí lyrika o naplněné či nenaplněné lásce milenců z Jaktáře, Opavy, Branky, Hradce a Komárova nebo rozmariné verše o roztouženém raduňském hastrmanovi a bohatství kylešovských sedláků. Kritikou soudobých hříchů, lakoty a závisti, ale ne bez pochopení lidských slabostí, Emilie Gudrichová svou knihu uzavírá. Znalost oblíbeného místního nářečí ještě využila v mladších básnických sbornících „Slezský humor“ (1964), „Po našemu“ (1969). To už se, byť stále aktivní, uchýlila na odpočinek do penzionu na Rooseveltově ulici v Opavě, kde 22. září 1970 ve věku dvaosmdesáti let zemřela.

Jaromíra Knapíková, historička